

OBSAH

11	ÚVOD	
27	K TEORII TVORBY JAKO ZPŮSOBU POZNÁVÁNÍ	
29	1. Kognitivní vývoj mezi kulturní reprodukcí a inovací	
30	1.1 Kumulativní charakter lidské kultury a efekt západky	
33	1.2 Kulturní artefakty a jejich role v učení	
36	1.3 Zprostředkování druhými lidmi	
38	1.4 Teploměrem, nikoli mikroskopem – dospělý jako iniciátor nepřímých metod poznávání	
42	1.5 Reprodukovat, nebo tvořit?	
44	1.6 Mezi reprodukcí a inovací – katachreze jako inspirace tvorby	
45	2. Artefakt v kulturním poli tvorby	
46	2.1 Artefakt jako výsledek součinnosti a komunikace	
47	2.1.1 Artefakt jako předmět sdílení a interpretování obsahu	
49	2.1.2 Význam a struktura artefaktu v procesu činnosti a komunikace	
60	2.1.3 Významy v procesu tvorby: mezi strukturou a konstrukcí	
64	2.1.4 Mezi konceptem a prekoncepty	
68	2.2 Artefakt a jeho mentální prostory v kulturním poli tvorby	
71	2.2.1 Mentalizace – od zkušenosti přes součinnost k abstrakcím a zpět	
77	2.2.2 Zprostředkování a transformace obsahu v kulturním poli tvorby	
82	3. Artefakt mezi rozuměním a dorozumíváním	
82	3.1 Intencionalita a tvorba	
86	3.1.1 Funkce představ při tvorbě obsahu	
92	3.1.2 Intencionální postoj	
94	3.2 Elementární akt tvorby	
97	3.2.1 Od podobnosti k rozdílu a nazpět: mezi fantazií a realitou tvorby	
98	3.2.1.1 Mezi fantazií a realitou tvorby	
100	3.2.1.2 Mezi shodou a rozdílem: metaforická podobnost	

110	3.3	Artefakt mezi tvorbou a poznáváním
114	3.4	Od tvorby k poznávání a na pomezí reprodukce a inovace
115	4.	Obsah tvorby a tvorba obsahu
116	4.1	Kontext: obsah mezi subjektem a kulturou
119	4.1.1	Sedimentace významu: mezi opakováním a změnou
121	4.1.2	Dynamika okolnosti: kontext a kotext
124	4.1.3	Osobní tezaurus: dostupný kontext
125	4.2	Od abstrakce k identitě tvorby
126	4.2.1	Identita jako podmínka tvorby: změna identity
129	4.2.2	Pole hry
132	4.2.3	Příslušnost ke kontextu – třída a obor
133	4.3	Inovace a hodnota – atributy tvorby
137	4.4	Mezi substancí a strukturou – pohyb k významům tvorby
137	4.4.1	Tvorba, použití anebo sdělování
144	4.4.2	Tvorba a děláni významu
149	4.5	Mezi výrazem a významem: ohled k izomorfismu v procesu tvorby
151	5.	Mezi reprodukcí a inovací
151	5.1	Mísení inovace a reprodukce
153	5.2	Reprodukce anebo inovace jako úloha
154	5.2.1	Obsah úlohy v pohybu mezi reprodukcí a inovací
158	5.2.2	Od intencionality k poznávání prostřednictvím reprodukce struktur
162	5.3	Reference elementárním aktem tvorby: denotace, exemplifikace, exprese
164	5.3.1	Denotace
165	5.3.2	Exemplifikace
170	5.3.3	Extenzionální a intenzionální přístup
175	5.4	Expresce
178	5.4.1	Expresce v kontextu ontologie první a třetí osoby
180	5.4.2	Tvorba představy v expresi: příležitost k reflexi skriptů
185	5.4.3	Egocentrické adaptivní rozhodování v souvislostech expresce a expresivity
188	5.5	Principy referování prostřednictvím tvorby: identita, integrace, imaginace
198	5.6	Konceptová integrace v kulturním poli tvorby
200	6.	Metaforické „ztvárnění jako“
201	6.1	Smysl a reference metafor
202	6.1.1	Vnitřní smysl metaforického ztvárnění: sémantická inovace
204	6.1.2	Reference metaforického ztvárnění: rozvrh možného pobytu
206	6.2	Prostor metaforického zprostředkování
207	6.2.1	Mezi hutností a průhledností
208	6.2.2	Mezi prezencí a absencí

211	6.2.3 Mezi smyslem a živostí	221
215	6.2.4 Mezi skutečným a neskutečným	221
219	6.2.5 Mezi obsažením a odstupem	221
221	6.3 Od metafory k expresi	221
223	7. Expresse jako vtiskování signatury	223
223	7.1 „Vyjádření něčeho v něčem“: princip exprese	223
225	7.2 Metaforická exemplifikace	225
226	7.3 Vtiskování signatury	226
230	7.3.1 Konfigurace, struktura a význam	230
232	7.3.2 Aktuální a virtuální	232
234	7.3.3 Bezprostřední a zprostředkované	234
235	7.3.4 Přirozené a umělé	235
236	7.3.5 Smysluplné a „jako živé“	236
238	7.3.6 Režim věrohodnosti	238
241	7.3.7 Svoboda a reflexe	241
243	7.3.8 Intersubjektivita	243
246	7.3.9 Participace	246
248	7.4 Od obecného principu exprese k uchopení jejích specifických podob a forem	248
249	8. Podoby a formy exprese	249
249	8.1 Co děláme, když interpretujeme expresi jako vtiskování signatury?	249
252	8.2 Co děláme, když jsme expresivní?	252
252	8.2.1 Symbolizace a metaforizace	252
257	8.2.2 Narativizace	257
262	8.2.3 Mytizace a dehabituace	262
270	8.2.4 Dramatizace	270
275	8.2.5 Lyrizace	275
280	8.2.6 Dialogizace	280
288	8.2.7 Utváření žánru	288
298	8.2.8 Utváření stylu	298
316	8.2.9 Expresivní dílo jako akt poznávání	316
319	SITUACE A PROCESY POZNÁVÁNÍ TVORBOU	319
321	9. Tvořivé přístupy k narativu v didaktice literatury: Narativní transformace a jejich didaktický potenciál	321
322	9.1 Didaktické narativní transformace	322
323	9.1.1 Obecná literárněteoretická východiska	323
332	9.1.2 Zdůvodnění volby textu a komentář k zadání úkolů	332
334	9.2 Konkretizace teoretických východisek na textu Kafkovy povídky Pasažér	334
337	9.3 Studentské narativní transformace	337

337	9.3.1	Mechanicky provedená transformace
338	9.3.2	Radikálně provedená transformace
341	9.3.3	Transformace míjející se s původním zadáním směřující k obohacení původního námětu (osobní vypravěč nahrazen jiným osobním vypravěčem)
343	9.4	Doporučení pro zadávání studentských narativních transformací a pro následnou práci s nimi v hodinách literární výchovy
345	10.	Tvořivé přístupy k narativu v didaktice literatury: didaktická hra „vyprávěj a hraj“
347	10.1	Výstavba příběhu aranžovaná jako sdílené autorství
348	10.1.1	Příběh
348	10.1.2	Příběh jako hra
349	10.2	Princip, pravidla a popis hry
350	10.2.1	Pravidla hry
351	10.2.2	Soubor <i>vyprávěj a hraj</i>
352	10.2.3	K čemu slouží funkční karty
353	10.2.4	Možné varianty hry
353	10.3	Cílové skupiny hry, hra ve škole a hra v oborové didaktice
354	10.4	Proces utváření obsahu (příběhu) ve hře
358	10.5	Dosavadní zkušenosti z praxe hry
359	10.5.1	Nová analýza dat, cílové skupiny a sledované kategorie
360	10.5.2	Metody
361	10.6	Vyhodnocení sledovaných kategorií a reflexe hráčských mechanismů
363	10.6.1	Ukázka kategorizace
365	10.6.2	Reflexe hry v žákovské skupině
365	10.6.3	Reflexe hry ve studentských skupinách
366	10.6.4	Specifické závěry z aplikace hry a její reflexe v žákovské skupině
366	10.6.5	Specifické závěry z aplikace hry a její reflexe ve studentské skupině
367	10.7	Shrnutí poznatků z realizace hry a podněty k dalšímu zkoumání
367	10.7.1	Závěry autora odvozené z dlouhodobého koordinování hry
370	10.7.2	Reflexe hry vzhledem ke školní praxi literární výchovy
371	10.7.3	Reflexe hry vzhledem k oborové didaktice
372	10.8	Sdílené autorství jako poznávání skrze tvůrčí činnost
374	10.9	Didaktické narativní transformace jako způsob učení a poznávání
376	11.	Výtvarná výchova - návod k použití
376	11.1	Výchozí pozice

376	II.1.1	Umění a kultura
378	II.1.2	Umění a kultura v pohybu
380	II.1.3	Leitmotivy výtvarné výchovy
381	II.2	Sociokulturní pole
381	II.2.1	Interdisciplinární inspirace
383	II.2.2	Lingvistické inspirace
384	II.2.3	Foucaultovské inspirace
384	II.2.4	Vizuální kultura
385	II.3	Vzdělávací programy k výstavě Decadence Now!
385	II.3.1	V černém oblaku a Naruby
387	II.3.2	Některé ústřední principy a metafory programu
389	II.3.3	Rozpojitelnost segmentů programu
390	II.3.4	Pasáž Pommeraye a dekadentní seance
392	II.3.5	Flâneur a návod k použití
393	II.3.6	Zombie a dekadentní báseň
396	II.3.7	Smysl úsilí
398	12.	Tvar a plocha, zvuk a prostor: jak se „o známé“ rodí nové
400	12.1	Tvorba a význam
406	12.1.1	Tvorba a význam jako časové dění
409	12.2	Média, kresba a zvuk
411	12.2.1	Struktura kresby a proces
416	12.2.2	Akustické struktury a gesto
419	12.3	Vlastní zadání výtvarného úkolu s komentářem
424	12.4	Tvorba výtvarného úkolu s komentářem
439	12.5	Reflexe způsobů „konstrukce skutečnosti dané society“
440	13.	Iničiační situace a procesy dramatické tvorby
441	13.1	Příklady dvou situací iniciace tvorby
442	13.2	Divadelnost a dramatičnost jako edukační principy
443	13.3	Tělo – klíčový atribut divadelnosti
444	13.3.1	Otakar Zich a vnitřní hmat
446	13.3.2	Zrcadlové neurony
447	13.3.3	Kinestetická inteligence
448	13.3.4	Dvojí užití vnitřního hmatu (scénického smyslu a dramatického citu, kinestetické inteligence atd.)
449	13.4	Připomenutí základní otázky a prvotní shrnutí odpovědi
449	13.5	Tělo, učení, vtělování učiva a edukační drama
449	13.5.1	Embodiment
451	13.5.2	Embodiment a jeho konkrétní edukační funkce
458	13.6	Dva případy iničiací tvorby (aneb zpět ke dvěma situacím ze školních tříd)
460	13.7	Dvě podmínky efektivního učení vtělováním v dramatické výchově
462	13.8	Dialog vedený prostřednictvím tvořené/ukazované scénické hry

463	14. Hlasová tvorba jako způsob sebepoznávání	463
463	14.1 Co přináší zvuk a sluch	476
465	14.2 Vyjádření, rozumění a dorozumění	480
466	14.2.1 Mluvnický význam	481
467	14.2.2 Konotativní význam	481
467	14.3 Hlasová exprese	482
470	14.3.1 Hlasová exprese v expresivitě	484
470	14.4 Psychosomatické pojetí hlasové tvorby	484
474	14.5 Hlasová mohoucnost	488
475	14.6 Jáská zkušenost z hlasové mohoucnosti	488
476	14.7 Přístup k sebepojetí v hlasové expresi	489
477	14.7.1 Já jako subjekt činnosti	489
479	14.7.2 Já jako objekt činnosti	490
479	14.7.3 Sebehodnocení	491
480	14.8 Výzkum sebepojetí v hlasové expresi	492
482	14.8.1 Cesta za vlastním hlasem – případová studie Kataríny	492
489	14.9 Výchovný efekt exprese	492
491	Doslov	490
497	Summary	490
501	Bibliografie	497
521	Seznam vyobrazení	501
523	Jmenný rejstřík	516
527	Věcný rejstřík	527